

1V

GENERELLE VEKTORROM

MOTIVASJON

La F være en kropp (for eksempel $F = \mathbb{R}$). Da har vi en $+$ og en \cdot i F . La S være en mengde.

Da kan vi se på mengden

$$F^S = \{f : S \rightarrow F \mid f \text{ er en funksjon}\}.$$

- Vi kan bruke operasjonen $+$ i F til å definere **sum av funksjoner**:

For $f, g \in F^S$ lar vi $f+g \in F^S$ være funksjonen gitt ved

$$(f+g)(s) := f(s) + g(s) \quad \forall s \in S.$$

↑
Foregår i F

- Vi kan bruke \cdot i F til å få en **skalarmultiplikasjon på F^S** :

For $f \in F^S$ og $a \in F$ lar vi $af \in F^S$ være funksjonen gitt ved

$$(af)(s) := a \cdot f(s) \quad \forall s \in S.$$

↖
Foregår i F

F^S har mye til felles med \mathbb{R}^n .

DEF

En **addisjon** på en mengde V er en funksjon
 $a : V \times V \longrightarrow V$.

Vi skriver $a(u, v) = u + v$.

La F være en kropp. En **skalarmultiplikasjon** på
 V er en funksjon

$$m : F \times V \longrightarrow V.$$

Vi skriver $m(x, v) = xv$.

Eks

- Over definerte vi: addisjon og skalarmultiplikasjon på mengden F^S .
- I MA1201 brukte vi: addisjon og skalarmultiplikasjon i \mathbb{R}^n .

DEF

Et vektorrom over en kropp F er en mengde V med addisjon og skalarmultiplikasjon slik at

$$\text{I} \quad \bar{0} + (\bar{v} + \bar{w}) = (\bar{0} + \bar{v}) + \bar{w}$$

$$\text{II} \quad \bar{0} + \bar{v} = \bar{v} + \bar{0}$$

$$\text{III} \quad \text{Det finnes en } \bar{0} \in V \text{ slik at}$$
$$\bar{0} + \bar{v} = \bar{v}$$

$$\text{IV} \quad \text{For hver } \bar{v} \in V \text{ finnes en } -\bar{v} \in V$$
$$\text{slik at } \bar{v} + (-\bar{v}) = \bar{0},$$

$$\text{V} \quad a(b\bar{v}) = (ab)\bar{v}$$

$$\text{VI} \quad 1\bar{v} = \bar{v}$$

$$\text{VII} \quad (a+b)\bar{v} = a\bar{v} + b\bar{v}$$

$$\text{VIII} \quad a(\bar{v} + \bar{w}) = a\bar{v} + a\bar{w}$$

TERMINOLOGI

- I og V kalles **assosiative** lover
- II sier at $+$ er **kommutativ**
- VII og VIII kalles **distributive** lover

MERK

- Vi krever at aksiomene holder for **hver** $a, b \in F$ og $\bar{0}, \bar{v}, \bar{w} \in V$
- Vi skriver $\bar{v} + (-\bar{w}) = \bar{v} - \bar{w}$.
- Vi kan vise at vektorene $\bar{0}$ i III og $-\bar{v}$ i IV er **entydige**!

Eks

\mathbb{R}^n er et vektorrom over \mathbb{R} .

Her er

- $\vec{0} = (0, 0, \dots, 0)$ og
- hvis $\vec{v} = (x_1, x_2, \dots, x_n)$, så er
 $-\vec{v} = (-x_1, -x_2, \dots, -x_n)$.

Eks

For enhver kropp F og enhver mengde S
blir

$$F^S = \{f: S \rightarrow F\}$$

et vektorrom over F .

Dette skal vi
vise i
auditoriet!

